

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/40/2018
Identifikačné číslo spisu: 4117010342
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:4117010342.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Z. E. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) [§ 138 písm. b), písm. j)] Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 31. júla 2018 v Bratislave dovolanie obvineného Z. E. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. januára 2018, sp. zn. 4To/102/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Z. E. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený Z. E. bol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo 14. septembra 2017, sp. zn. 5T/28/2017, uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) [§ 138 písm. b), písm. j)] Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v prvostupňovom rozsudku.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona [po zistení v ustanovení § 36 písm. j) Trestného zákona uvedenej poľahčujúcej okolnosti a po nezistení žiadnej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 Trestného zákona] na trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj trest prepadnutia vecí, s tým, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát. Ďalším výrokom napadnutého rozsudku súd prvého stupňa obvinenému podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na jeden rok s tým, že počas neho bude plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona.

Na podklade podaného odvolania obvineného rozhodoval Krajský súd v Nitre rozsudkom z 18. januára 2018, sp. zn. 4To/102/2017, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. zrušil napadnutý

rozsudok.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) [§ 138 písm. b), písm. j)] Trestného zákona, na skutkovom základe, že

najneskôr od presne nezisteného dňa a mesiaca roku 2014 až do 18. decembra 2016 po tom, čo si od doposiaľ nezistenej osoby a nezisteným spôsobom a bez príslušného oprávnenia neoprávnene zaobstaral sušinu rastliny rodu Cannabis - konopa, (ktorá je zákonom číslo 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradená do I. skupiny omamných látok), ktorej účinnou látkou je tetrahydrokanabinol (ktorý je podľa tohto zákona zaradený do I. skupiny psychotropných látok), túto po predchádzajúcej telefonической dohode na vopred dohodnutých miestach v meste Vrábľa predal spravidla za cenu 10,- eur za jeden gram, alebo poskytol výmenou za inú protislužbu alebo aj bezplatne iným osobám, a to najmä D.C., O. B., P. P. a A. G..

Druhostupňový súd obvinenému uložil podľa 172 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona [po zistení poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písm. j) Trestného zákona a po nezistení žiadnej priťažujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 37 Trestného zákona] a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona trest odňatia slobody 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd uložil trest prepadnutia vecí, a to:

- jeden mobilný telefón zn. Huawei Ascend čiernej farby,
- jedna digitálna váha,
- jedna plastová nádoba (modrej farby),
- dva sklenené zaváraninové poháre,

nachádzajúcich sa a pod poradovým číslom 07/2017 zapísaných v knihe zaistených vecí Krajského riaditeľstva PZ, odbor kriminálnej polície Nitra.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona obvinenému uložil ochranný dohľad na 1 (jeden) rok.

Obvinený Z. E. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Pavla Gráčika podal 16. apríla 2018 dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. januára 2018, sp. zn. 4To/102/2017, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, tak v rámci uvedeného dôvodu obvinený namietal, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, pretože súd mal zohľadniť aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 36 písm. l) Tr. zák.

S poukázaním na dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť, tak v tomto zmysle obvinený poukázal na skutočnosť, že trestný čin nemohol byť v tomto prípade spáchaný „na“ osobách. Skutok, ktorý spáchal, nebol v žiadnom prípade mierený proti životu ani zdraviu jednotlivých osôb.

V rámci dovolania obvinený navrhol, aby dovolací súd v súlade s ustanovením § 386 ods. 1, ods. 2 Tr.

por. z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por. vydal rozsudok, ktorým vysloví porušenie zákona v príslušných zákonných ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera a súčasne zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre z 18. januára 2018, sp. zn. 4To/102/2017 a prikáže súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor okresnej prokuratúry, ktorý vo svojom vyjadrení (č.l. 345-347) doručenom na okresný súd dňa 3. mája 2018 uviedol, že s názorom obvineného sa nestotožňuje, pretože jeho „doznanie“ sa netýkalo všetkých skutkových okolností, ktoré sú kvalifikačným momentom súdom použitej právnej kvalifikácie, vrátane okolností, ktoré podmieňujú použitie vyššej trestnej sadzby.

No prípadné pričítanie ďalšej poľahčujúcej okolnosti v prospech obžalovaného, ako aj prípadné vypustenie kvalifikačného znaku podľa § 138 písm. j) Trestného zákona by jeho postavenie zásadne neovplyvnilo, preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemožno v dôsledku toho použiť, a to v zmysle § 371 ods. 5 Trestného poriadku.

Pretože v posudzovanom prípade nebolo zistené, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, má prokurátor za to, že nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku.

Pri trestnom čine podľa § 172 Trestného zákona je čin spáchaný na osobe, ak páchatel' omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) tohto ustanovenia (napr. doviezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu a ktorá teda nie je poškodeným.

Z uvedených dôvodov nedošlo u obvineného k nesprávnemu právnemu posúdeniu zisteného skutku, resp. nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Spis spolu s dovolaním obvineného a vyjadrením okresného prokurátora bol doručený dovolaciemu súdu 29. júna 2018.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštitúcia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom

dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu obvinený namietal, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. S námietkou obvineného nesúhlasil ani prokurátor, ktorého vyjadrenie, ako aj rozhodnutie krajského súdu považuje dovolací súd za správne a v súlade so zákonom, pretože krajský súd uložil obvinenému za spáchaný trestný čin dokonca trest odňatia slobody pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, pričom dovolací súd sa domnieva, že rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto smere bolo až priveľmi zhovievavé.

Obvineným uplatnené námietky týkajúce sa vyššie uvedeného dôvodu nie sú dôvodné, nakoľko neobsahujú žiadne objektívne, konkrétne a dostatočne závažne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., a preto nemôže byť naplnený predmetný dovolací dôvod.

Obvinený v rámci predmetného dovolacieho dôvodu namietal nepriznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., avšak tu je potrebné uviesť, že okresný aj krajský súd správne a v súlade so zákonom rozhodli, keď obvinenému nepriznali poľahčujúcu okolnosť, nakoľko v prípade obvineného v rámci jeho konania neboli splnené zákonné podmienky na priznanie predmetnej poľahčujúcej okolnosti.

Je dôležité uviesť, že na priznanie namietanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. sa vyžaduje okrem priznania aj úprimné oľutovanie s poukázaním na druhý odsek stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova).

V tejto súvislosti dovolací súd pripomína, že nepriznaním poľahčujúcej alebo priťažujúcej okolnosti nie je možné naplniť žiadny z dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por., nakoľko sa jedná o namietanie skutkových okolností, ktoré sú v dovolacom konaní neprípustné, viď uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 Tdo 56/2013 zo 14. mája 2014, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky 2/2015, podľa ktorého otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Tr. zák., ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).

Obvinený ďalej uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod. pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové.

Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Z dokazovania bolo nepochybne preukázané, že obvinený drogu odpredával viacerým osobám, počas dlhšej doby.

Z uvedeného je zrejmé, že argumenty obvineného uvedené v dovolaní nie sú spôsobilé naplniť ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., pretože sa netýkali právneho posúdenia, ale skutkových zistení.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Z. E. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.